

Competency-based dental education

โดย อ.ทพ.ดร.ศุภชัย ชื่นจิตรวงษา ผู้ช่วยรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

เป็นเวลามากกว่า 10 ปีแล้วที่หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตของคณะฯ ได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะวิชาชีพ (Competency-based Dental Curriculum) ผมจึงอยากใช้โอกาสนี้ในการทบทวนความหมายของคำว่า สมรรถนะวิชาชีพ หรือ Professional Competency เพื่ออาจารย์ทุกท่านจะได้เข้าใจหลักการของ Competency และนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนและการประเมินได้ครับ

คำว่า Competency ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ๆ คือ

- (1) Core Integral Part เป็นองค์ประกอบภายในบุคคลที่นิสิตต้องมี ประกอบด้วย การบูรณาการกันระหว่าง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ทศนคติ (Attitude) และ คุณลักษณะของความเป็นทันตแพทย์ (Attribute)
- (2) Context เป็นสถานการณ์ที่นิสิตนำองค์ประกอบส่วนแรกมาใช้ นั่นคือพฤติกรรมที่แสดงออกมาต้อง เป็นสิ่งที่ทันตแพทย์ทั่วไปทำหรือแสดงออกมามีอยู่เป็นประจำ (Regular Basis) ในสถานการณ์จริง (Real Professional Context) ได้ด้วยตนเอง (Independent Practice) บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และความปลอดภัยของผู้ป่วย (Safe and Ethical Practice)

ขอยกตัวอย่างเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภา ข้อที่ 24.4 ที่ระบุว่า “บูรณะฟันผุหรือรอยโรคที่ไม่ใช้ฟันผุชนิดไม่ซับซ้อน ให้ได้รูปร่าง หน้าที่ และความสวยงาม” ข้อความนี้มีความหมายว่า หากนิสิตที่มีสมรรถนะ (Competent Student) ต้องทำการบูรณะรอยโรคฟันผุที่ไม่ซับซ้อน นิสิตจะต้องแสดงให้เห็นว่าสามารถบูรณาการ Core Integral Part เข้าด้วยกัน อันประกอบด้วย

- (1) ความรู้เรื่องโครงสร้างและองค์ประกอบของฟัน หลักการบูรณะฟัน การเลือกใช้เครื่องมือ ความรู้เกี่ยวกับวัสดุบูรณะฟัน การทำงานแต่ละขั้นตอน
- (2) ทักษะการใช้เครื่องมือ ความแม่นยำ ความถูกต้อง และความเร็วในการทำงาน
- (3) การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย การนึกถึงประโยชน์ของผู้ป่วยเป็นสำคัญ
- (4) ความน่าเชื่อถือ ความสุภาพ ความละเอียดรอบคอบ โดยการบูรณะฟันซึ่งดังกล่าวต้องเป็นการทำงานในผู้ป่วยจริง นิสิตต้องเคยมีประสบการณ์การบูรณะฟัน Class I มาแล้ว นิสิตต้องทำการบูรณะฟันด้วยตนเองตั้งแต่เริ่มจนจบ ไม่เกิดข้อผิดพลาดร้ายแรงหรืออันตรายกับผู้ป่วย และนิสิตต้องแสดงถึง Core Integral Part ข้อ 3 และข้อ 4 ตลอดเวลาที่ทำให้การรักษาผู้ป่วย

สารจากรองคณบดีฝ่ายวิจัย โดย ผศ.ทพ.ดร.กนกพร พะลัง

ฝ่ายวิจัยของคณะมีทุนสนับสนุนงานวิจัยสำหรับอาจารย์และบุคลากรอย่างไรบ้างคะ

ฝ่ายวิจัยสนับสนุนทุนสำหรับอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่จำนวน 100,000 บาท และ 250,000 บาท ต่อโครงการ โดยทุน 250,000 บาทจะต้องมีผลผลิตเป็นผลงานตีพิมพ์ ส่วนนักวิทยาศาสตร์ที่สนใจที่จะทำงานวิจัย ฝ่ายวิจัยกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งทุนสนับสนุน สำหรับคณาจารย์ที่มีศักยภาพสูง ทางคณะฯ เห็นควรให้ดำเนินการขอทุนงบประมาณจากภายนอกมหาวิทยาลัย โดยฝ่ายวิจัยมีเงินทุนสนับสนุนการขอทุนภายนอกให้ตั้งแต่

ขั้นตอนการส่งโครงการเข้ารับพิจารณา อย่างไรก็ตาม การขอทุนภายนอกมหาวิทยาลัย ขอให้อาจารย์จัดสรรเงินทุนวิจัยบางส่วนให้กับคณะฯ ในการบริหารจัดการตามเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากทุนวิจัยแล้ว ฝ่ายวิจัยยังสนับสนุนทุนเดินทางไปเสนอผลงานต่างประเทศให้กับทั้งคณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดผลงานวิจัยที่มีผลกระทบสูง ฝ่ายวิจัยมีรางวัลสมทบการตีพิมพ์ผลงานวิจัย โดยจำนวนเงิน

รางวัลขึ้นกับระดับของวารสารที่ได้ตีพิมพ์ นอกจากนี้ อาจารย์และนิสิตที่สร้างชื่อเสียงให้กับคณะฯ ยังจะได้รับรางวัลสมทบเพิ่มเติมด้วย โดยที่ผ่านมา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ มีความภาคภูมิใจที่นิสิตและคณาจารย์ของคณะฯ ได้รับรางวัลการประกวดผลงานวิจัยจำนวนมาก ทั้งในระดับนานาชาติและระดับชาติ

งานวิจัยที่ต้องการจากนักวิจัย ควรมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง

เป็นงานที่มีผลกระทบสูงโดยอาจเป็นผลกระทบในแง่องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นพื้นฐาน หรือความรู้ต่อยอดที่นำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมในเชิงพาณิชย์ หรือการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ซึ่งแนวโน้มการให้ทุนวิจัยในระดับชาติในช่วงหลัง เน้นการให้ทุนวิจัยที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน และนำไปสู่นวัตกรรม โดยหากมีการร่วมลงทุนของเอกชนก็จะได้รับการพิจารณาในระดับต้น ๆ ซึ่งการที่จะได้รับการพิจารณาให้ได้ทุน ผลงานที่ผ่านมาของอาจารย์ นักวิจัย ก็เป็นสิ่งสำคัญ จากผลงานของคณาจารย์และนักวิจัยที่ผ่านมา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ มีความภาคภูมิใจที่คณะฯ ได้รับการประเมินระดับ 5 (ระดับดีเยี่ยม) ในสาขาทันตแพทยศาสตร์ ต่อเนื่องเป็นครั้งที่ 4 จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเป็นคณะฯ เดียวที่ได้รับการประเมินในระดับนี้ ทุกครั้งที่ได้รับการประเมิน

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ในการผลิตผลงาน อาจารย์มีมุมมองเกี่ยวกับแนวโน้มของงานวิจัยและนวัตกรรม สาขาทันตกรรมในอนาคตอย่างไรบ้าง

งานวิจัยในอนาคตจะเน้นการสร้างนวัตกรรม โดยทางคณะฯ ได้จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมทางทันตแพทยศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์รุ่นใหม่ที่น่าสนใจสามารถติดต่อขอคำปรึกษาจากทางศูนย์ฯ ได้ เน้นการดูแลผู้สูงอายุ โดยทางมหาวิทยาลัยได้จัดตั้งกลุ่มวิจัย “จุฬาอารี” เพื่อบูรณาการระหว่างศาสตร์เตรียมพร้อมสำหรับสังคมสูงวัย เน้นงานวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางทันตกรรม และเน้นงานวิจัยทางทันตกรรมป้องกัน

เพื่อประโยชน์ในการทำงานวิจัยในด้านต่าง ๆ ผู้ทำวิจัยจึงควรต้องมียุทธศาสตร์พื้นฐานที่เข้มแข็ง และมีเครือข่ายกับอาจารย์จากคณะฯ อื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการทำงานวิจัยสหสาขาและให้ผลงานที่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้ชัดเจน

"เด็กรุ่นใหม่...คิดอย่างไรกับการศึกษา"

นพพ.สิรภพ สุวรรณโกมลกุล นายกสโมสรมนิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ปี 2562

ในฐานะเด็กรุ่นใหม่ มีแนวคิดอย่างไรกับการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered Learning)

“ผมเห็นด้วยกับแนวคิดนี้อย่างมาก นิสิตเป็น Stakeholder ที่สำคัญที่สุดของคณะ การเรียนการสอน หลักสูตรต่าง ๆ ที่กำลังถูกพัฒนาขึ้น ควรเปลี่ยนแปลงตามความเห็นของนิสิต และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อที่เราจะได้มั่นใจว่าหลักสูตรที่มีอยู่เป็นหลักสูตรที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด ได้รับการพัฒนาไปอย่างถูกทิศทางมากที่สุด เพื่อสร้างทันตแพทย์ที่ดีที่สุดต่อไป แต่การทำ Student-centered Learning ที่มีคุณภาพไม่ใช่เรื่องง่าย ความพร้อมของบุคลากรที่จะทำให้นแนวคิดดังกล่าวเป็นจริงเป็นสิ่งสำคัญที่เราจะต้องสร้างก่อน”

มีข้อเสนอแนะอย่างไรกับการศึกษาของคณะฯ ในปัจจุบัน

ก่อนอื่นผมต้องขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ทุกท่านในคณะ เพราะคุณภาพการศึกษาของคณะเราได้มีการพัฒนาอย่างมากมาโดยตลอด มีความพยายามในการปรับปรุงหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน ตามมาตรฐานสากล ซึ่งนั่นคือสิ่งที่ดีมาก ๆ แต่ยังมีบางประเด็นที่หากเราให้ความสำคัญมากขึ้นจะเป็นประโยชน์กับคณะ ได้แก่ การฟังเสียงของนิสิตและแนวทางการแก้ไข มีความเห็นของนิสิตจำนวนมากที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนซึ่งไม่ค่อยได้ถูกเสนอต่ออาจารย์ เช่น การ Exit Review มีเฉพาะตอนปี 6 ที่จบแล้วเท่านั้น และเป็นการพูดวันเดียว ออกไปในเชิง Negative เหมือนบ่นสิ่งที่อดอันมาตลอด 6 ปี การแก้ไขถ้าเกิดขึ้นก็เกิดกับรุ่นน้อง ไม่ใช่รุ่นตัวเอง ผมอยากเสนอว่า เราควรมี Exit interview ทุกเทอม ทุกชั้นปี เป็นความเห็นเชิง Positive ออกความเห็นเพื่อการแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงสามารถเกิดได้ต่อเนื่องทันที ในเทอมถัดไปหรือปีต่อไป

ในฐานะที่เป็นนายกสโมสรมนิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยากฝากอะไรถึงคณะฯ บ้าง

ผมรู้สึกว่าคุณค่า เรามีศักยภาพที่ซ่อนอยู่อีกมาก ทั้งในตัวนิสิตและบุคลากรต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ถูกผลักดันให้ได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ และโครงสร้างทางวัฒนธรรมของคณะฯ บางอย่างที่กำลังกักขังเราไว้ เราควรมานั่งวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาตั้งแต่อดีต เพื่อจะได้เข้าใจปัจจุบัน และวางแผนสู่การแก้ไขในอนาคต เรามีทุกอย่างพร้อมมาก ๆ ทั้งนิสิตที่เก่งที่สุด อาจารย์ที่เก่งที่สุด สถานที่ตั้งบนทำเลที่ดีที่สุดในประเทศ 80 ปีที่ผ่านมาเราสร้างมาดีแล้ว อีก 80 ปีข้างหน้าเราพร้อมที่จะไปไกลระดับโลก ผมและทีมสโมสรมนิตจะเป็นหนึ่งองค์กรที่จะช่วยผลักดันให้คณะฯ เราไปสู่สิ่งที่ดียิ่งที่สุด #MAXIMIZE LIKE DENTCU #เต็มที่แบบทันตะจุฬา

คิดว่าเด็กรุ่นใหม่เหมือนหรือแตกต่างจากเด็กรุ่นก่อนอย่างไร ความต่างนี้ส่งผลอย่างไรต่อระบบการศึกษา

“ในมุมมองของผม ผมคิดว่าเด็กรุ่นใหม่ต่างจากในสมัยก่อนมาก ๆ ทั้งด้านวิถีชีวิต นิสัยใจคอ วิธีการเรียนรู้ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อก่อนหากเราต้องการจะหาข้อมูลสักอย่างหนึ่ง ก็จะต้องไปค้นคว้าที่ห้องสมุด ยืมหนังสือเป็นเล่ม ๆ อาจใช้เวลา 3-4 วันจึงจะได้คำตอบ แต่ในตอนนี้ นิสิตทันตแพทย์ทุกคนมี Tablets ส่วนตัวกันคนละ 1 เครื่อง อยากได้อะไร หาข้อมูลอะไร Textbook ทุกเล่ม มีทุกอย่างอยู่ในเครื่อง หาข้อมูลได้ภายในเวลาไม่ถึงนาที ทำให้เด็กรุ่นใหม่โตมากับการเข้าถึงองค์ความรู้ได้รวดเร็ว ก้าวทันเทคโนโลยี สามารถอัปเดตความรู้ใหม่ ๆ ได้ง่าย แต่ด้วยความรวดเร็วนี้เองก็นำมาซึ่งข้อเสียหลายประการของคนรุ่นใหม่ คือ ความไม่อดทน/ไม่มีภูมิคุ้มกันต่อความไม่ตั้งใจ ซึ่งนี่เป็นหนึ่งใน Generation Gap ทำให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างอาจารย์กับนิสิต แต่ในความเห็นผม ผมคิดว่าความไม่อดทนของเด็กรุ่นใหม่มีแหละ ที่จะเป็นกุญแจสำคัญของการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้การรักษาคนไข้ สะดวกขึ้น รวดเร็วขึ้น”

ขอเชิญชวนเข้าร่วมแสดงความยินดีเนื่องใน

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ปีการศึกษา 2561

คณะทันตแพทยศาสตร์

วันซ้อมครั้งที่ 1

27

กันยายน

ปริญญาตรี 8.30 น.
ปริญญาโท/เอก 8.30 น.

วันซ้อมครั้งที่ 2

28

กันยายน

13.00 น.
13.00 น.

วันถ่ายภาพหมู่

28

กันยายน

11.15 น.
11.00 น.

วันพระราชทานปริญญาบัตร

ปริญญาตรี

ปริญญาโท/เอก

4

ตุลาคม
(รอบบ่าย)

4

ตุลาคม
(รอบบ่าย)

กำหนดการถ่ายภาพหมู่

วันเสาร์ที่ 28 กันยายน เวลา 11.00 น. ที่พระบรมรูปฯ 2 รัชกาล

วันศุกร์ที่ 4 ตุลาคม เวลา 10.00 น. ที่ลานอนุสาวรีย์พระบรมรูป
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (ลานสมเด็จพระย่า)

ปริญญาตรี

งานบริการการศึกษา ชั้น 2 อาคารวชิรพยาบาล

academicdentcu@gmail.com

www.dent.chula.ac.th/academic

02-218-8652-4

บัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา ชั้น 10
อาคารทันตแพทยศาสตร์เฉลิมพระนคร 80

graddentcu@gmail.com

www.dent.chula.ac.th/grad

02-218-9016, 21

จุฬาสาร CUSMILE

คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำโดย: ฝ่ายวิชาการ

ที่ปรึกษา: คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

กองบรรณาธิการ: อ.กพ.กฤตพัฒน์ สิริเสรีภาพ อ.กพ.ณัฐนันท์ โพธิ์เอี่ยม

อ.กพ.อัมรินทร์ อัสโลรัตน์กุล อ.กพ.บุญนภา เต็มธนาภักดิ์